Голові спеціалізованої вченої ради К 20.052.07

Дзвінчуку Д. І.

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата наук з державного управління, доцента, завідувача кафедри організації туризму та управління соціокультурною діяльністю Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Шикеринця Василя Васильовича на дисертацію О. Р. Проціва "Актуальність історичного досвіду Галичини кінця XIX – початку XX століття для державного регулювання мисливського господарства сучасної України", подану до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.01 – теорія та історія державного управління

Актуальність теми дослідження. Дослідження О. Р. Проціва присвячене актуальній проблемі – висвітленню соціально-економічних, політичних, правових, гуманітарних аспектів мисливства у Галичині. На цій основі розкрито позитивні досягнення у формуванні та реалізації державної політики з організації мисливства в означений історичний період розвитку Галичини, що дало змогу обґрунтувати можливості використання історичного досвіду організації мисливського господарства Галичини для розвитку державного регулювання цієї галузі в умовах сучасної України. Заслуговує на увагу вивчення державного регулювання екологічних, економічних, соціальних та політичних чинників, якими послуговувались органи державної влади.

Дана дисертаційна робота є першим науковим дослідженням питань державного регулювання діяльності мисливського господарства Галичини кінця XIX – початку XX

ст., що є актуальним для державного управління сучасної України. Зважаючи на це, дослідження О. Р. Проців є надзвичайно важливим та становить пізнавальну та наукову цінність.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Достовірність та новизна одержаних результатів. Робота вирізняється значним фактичним матеріалом, оригінальним підходом до аналізу та вирішення поставлених завдань, високою інформативністю, носить цілісний та завершений характер.

Структура дисертаційного дослідження є чіткою та логічною. Робота розпочинається з окреслення історіографії проблеми, методології дослідження мисливства як об’єкта державного регулювання. Розглядаються організаційно-правові та економічні підходи в державному регулюванні мисливства. Автор поетапно розглядає організацію та розвиток вітчизняного нормативно-правового регулювання мисливського господарства, його нормативно-правового забезпечення та соціально-економічні наслідки та управлінські проблеми державного регулювання мисливського господарства. Наприкінці дисертації дослідник на основі компаративного аналізу подає аргументовані пропозиції щодо удосконалення вітчизняного мисливського законодавства.

Для реалізації мети й завдань дослідження використано комплекс сучасних загальнонаукових принципів, підходів і спеціальних методів.

За допомогою системного аналізу розкрито структуру державного управління мисливством у Галичині. За

допомогою формально-логічного методу проведено узагальнення отриманого матеріалу щодо особливостей функціонування мисливства за Австро-Угорської імперії і Другої Речі Посполитої. Метод зіставлення використаний для порівняльного аналізу організації мисливства сучасної України і Галичини кінця XIX – початку XX ст. За допомогою структурно-функціонального методу дослідження було вивчено вплив на мисливське законодавство Галичини звичаєвого права інших країн Австро-Угорської імперії та Європи. Статистичний метод застосовано для вивчення та дослідження кількісних аспектів та тенденцій змін при веденні мисливського господарства. Вищезгадані методи використано у взаємозв’язку.

У першому розділі автор аналізує наявні джерела з проблеми регулювання мисливства Галичини кінця XIX – початку XX ст. у контексті соціально-економічного, політичного, гуманітарного розвитку суспільства та розкриває позитивні досягнення формування та здійснення державної політики з організації мисливства в означений історичний період розвитку Галичини. У цьому контексті заслугою автора є визначення основних періодів дослідження проблеми та характеристика здобутків науковців за проблемним принципом.

Разом з тим принагідно можна констатувати, що попереднім дослідникам так і не вдалося комплексно та системно дослідити проблему державного регулювання галуззю мисливського господарства, яка б опиралась на сучасну нормативно-правову базу.

У другому розділі автор на основі чинної нормативно-правової бази висвітлює організацію та розвиток вітчизняного нормативно-правового регулювання мисливського господарства сучасної України, нормативно-правове забезпечення діяльності мисливського господарства та соціально-економічні наслідки та управлінські проблеми державного регулювання мисливського господарства.

На основі аналізу широкого кола джерел встановлено, що проблема державного регулювання організації та ведення мисливства у Галичині є сферою дослідження юридичної, історичної, економічної наук. Кожна з них внесла свій вклад у дослідження його організації, становлення і розвитку.

Цінним для сучасного державного управління є механізм державного регулювання відшкодувань збитків, завданих мисливськими тваринами сільськогосподарським угіддям, який у сучасному законодавстві не врегульований.

При аналізі державного управління у галузі мисливського господарства Галичини та сучасної України виявлено основні відмінності, які полягають у тому, що у Галичині мисливські угіддя надавались у користування на аукціонній основі, натомість в сучасній Україні право оренди надається рішенням місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, що унеможливлює конкуренцію орендарів та сприяє корупційним діям з боку посадових осіб. Зокрема, встановлено, що через відсутність конкуренції ведення мисливського господарства в сучасній Україні є збитковим, а добування мисливських видів дичини у порівнянні з Галичиною в означений історичний період

перевищує сучасну дохідність з одиниці площі мисливських угідь більш ніж у 50 разів.

Серед ключових проблем мисливського господарства сучасної України виявлено основні чинники його збитковості, а саме: недосконала правова база в частині надання у користування мисливських угідь, правові механізми боротьби із браконьєрством не спонукають до ефективної охорони мисливських тварин та мають негативні господарські й екологічні наслідки. Відсутність механізмів державного регулювання допуску мисливців до права полювання, чисельності мисливців, відшкодування збитків, завданих мисливськими тваринами, спричиняє соціальну напругу у суспільстві.

Висновки автора достовірні й результативні. Вони ґрунтуються на аналізі значного фактичного матеріалу і мають значну наукову та практичну цінність для галузі науки державного управління.

Зважаючи на в цілому позитивну оцінку дисертаційного дослідження О. Р. Проціва, вбачається доцільним висловити окремі зауваження та побажання до тексту роботи:

1. На нашу думку, у розділі «Історіографія проблеми та напрями дослідження» бажано було б систематизувати дослідження у хронологічному порядку.

2. Уважаємо, що в третьому розділі дисертаційного дослідження слід було глибше розкрити питання щодо компетентності органів державної влади та місцевого самоврядування в організації мисливського господарства.

3. Гадаємо, слід було більше уваги приділити аналізу діяльності органів державної виконавчої влади та органів

місцевого самоврядування в організації ведення мисливського господарства та на цій основі подати власні рекомендації.

4. На нашу думку, досить дискусійною є пропозиція автора щодо урівняння у правах посадових осіб користувачів мисливських угідь приватної і державної форми власності в частині повноважень щодо боротьби з браконьєрством.

Проте зазначені недоліки жодною мірою не зменшують високої цінності запропонованого наукового дослідження. Дисертаційна робота О. Р. Проціва є закінченою науковою працею, що вирішує важливу наукову задачу. В подальших дослідженнях тенденцій формування та реалізації державної політики в царині вдосконалення механізмів інституалізації галузі їх проведення вимагає пошуку нових шляхів та підходів у науково-теоретичному обґрунтуванні. Ураховуючи значний обсяг питань, які складають проблематику дослідження й зумовлюють його важливість, названі побажання значною мірою можна було б віднести до тих аспектів, що мають постати в центрі уваги у подальшій роботі автора над темою, при визначенні ширших пошукових завдань як в теоретичному, так і практичному плані.

Повнота викладу основних результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 58 наукових та науково-методичних праць, у тому числі: у двох колективних монографіях, двадцяти статтях у наукових фахових виданнях з державного управління, статтях в інших наукових виданнях, тезах доповідей у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій. Серед публікацій, які додатково відображають наукові результати дисертації –

навчально-методичний посібник. Загальний обсяг публікацій за темою дисертації становить 54 д. а.

Оцінка ідентичності автореферату й основних положень дисертації. Автореферат дисертації О. Р. Процива відповідає основному змісту дисертації. Наведені в aвтореферaті наукові положення, висновки та рекомендації розкрито й обґрунтовано в тексті дисертації.

Загальний висновок. Дисертацію Процива Олега Романовича на тему: «Актуальність історичного досвіду Галичини кінця XIX – початку XX століття для державного регулювання мисливського господарства сучасної України» виконано на високому науково-теоретичному рівні, вона містить багатий і ретельно розроблений автором новий теоретичний і практичний матеріал. Роботу написано аргументовано, логічно та послідовно, дослідження містить раніше не захищені наукові результати.

Широка джерельна база роботи (248 найменування, у тому числі 75 – іноземними мовами) свідчить про наукову ерудицію, компетентність та вільне володіння автором польською мовою.

Дисертаційне дослідження є самостійною науковою працею у галузі науки державного управління. Автором отримано нові науково обґрунтовані результати, які відіграють важливу роль у вирішенні актуального наукового завдання – актуалізації історичного досвіду організації мисливства в Галичині кінця XIX – початку XX ст. для державного регулювання мисливського господарства в сучасній Україні. Основні результати дослідження свідчать

про досягнення поставленої мети, а виконані для її досягнення завдання дозволяють зробити висновки і сформулювати рекомендації теоретичного, практичного та науково-прикладного значення.

За своїм змістом, достовірністю отриманих результатів, новизною, теоретичною і практичною значущістю дисертація О. Р. Проціва цілком відповідає вимогам МОН України для такого роду досліджень, пункту 11 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.01 – теорія та історія державного управління.

Офіційний опонент –

Завідувач кафедри організації туризму
та управління соціокультурною діяльністю
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника доцент
В. В. Шикеринець

Підпис В. В. Шикеринця засвідчую:

____

«___»______________2015 р.